

ตัวอย่างเพื่อประกอบความเข้าใจนี้อ้างอิงตาม Part B ของมาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศ ฉบับที่ 9 เรื่อง เครื่องมือทางการเงิน ซึ่งเป็นฉบับปรับปรุงของคณะกรรมการมาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศที่สิ้นสุดในวันที่ 31 ธันวาคม 2560

(Part B: Illustrative Examples and Implementation Guidance (Bound volume 2018 Consolidated without early application))

อ้างอิง Part B: (IE49-IE52): Example 8—12-month expected credit loss measurement using an explicit ‘probability of default’ approach

วันที่เผยแพร่: 26 เมษายน 2562

ตัวอย่างที่ 8 – การวัดมูลค่าผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นใน 12 เดือนข้างหน้า โดยวิธีความน่าจะเป็นของการปฏิบัติผิดสัญญา (Probability of Default)

สถานการณ์ 1

IE 49 กิจการ ก ให้สินเชื่อจำนวน 1 ล้านบาท ระยะเวลา 10 ปี เมื่อพิจารณาการคาดการณ์สำหรับเครื่องมือทางการเงินที่มีความเสี่ยงด้านเครดิตคล้ายคลึงกัน (โดยใช้ข้อมูลที่สนับสนุนและสมเหตุสมผลที่สามารถหาได้โดยไม่ใช้ต้นทุนหรือความพยายามที่มากเกินไป) ความเสี่ยงด้านเครดิตของผู้กู้ และแนวโน้มเศรษฐกิจในอีก 12 เดือนข้างหน้า กิจการ ก ประเมินการว่า เงินให้สินเชื่อ ณ วันที่รับรู้รายการเมื่อเริ่มแรก มีความน่าจะเป็นของการปฏิบัติผิดสัญญา (Probability of Default: PD) เท่ากับร้อยละ 0.5 ตลอดระยะเวลา 12 เดือนข้างหน้า นอกจากนี้ กิจการ ก เห็นว่าการเปลี่ยนแปลงของ PD สำหรับระยะเวลา 12 เดือนข้างหน้า (12-month PD) เป็นค่าประมาณที่สมเหตุสมผลของการเปลี่ยนแปลงของ PD ตลอดอายุ (lifetime PD) สำหรับการพิจารณาว่ามีความเสี่ยงด้านเครดิตที่เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญตั้งแต่การรับรู้รายการเมื่อเริ่มแรกหรือไม่

IE 50 ณ วันที่รายงาน (ก่อนวันครบกำหนดชำระ⁶) PD สำหรับระยะเวลา 12 เดือนข้างหน้าไม่มีการเปลี่ยนแปลงและกิจการ ก ประเมินว่าไม่มีการเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญของความเสี่ยงด้านเครดิตตั้งแต่การรับรู้รายการเมื่อเริ่มแรก โดยกิจการ ก ได้ประเมินว่าร้อยละ 25 ของมูลค่าตามบัญชีขั้นต้นจะไม่สามารถเรียกเก็บได้หากผู้กู้ผิดสัญญา (กล่าวคือ ความเสียหายที่อาจจะเกิดขึ้นเมื่อผู้กู้ผิดสัญญา (Loss Given Default: LGD) เท่ากับร้อยละ 25)⁷ กิจการ ก วัดมูลค่าค่าเผื่อผลขาดทุนเป็นจำนวนเท่ากับผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นใน 12 เดือนข้างหน้า โดยใช้ PD สำหรับระยะเวลา 12 เดือนข้างหน้าเท่ากับร้อยละ 0.5 ซึ่งหมายความว่าความน่าจะเป็นที่ผู้กู้

⁶ สมมติว่าเงินให้สินเชื่อไม่มีการตัดจำหน่าย

⁷ เนื่องจาก LGD แสดงถึงร้อยละของมูลค่าปัจจุบันของมูลค่าตามบัญชีขั้นต้น ตัวอย่างนี้ไม่ได้คำนึงถึงมูลค่าเงินตามเวลา

จะไม่ผิดสัญญาเท่ากับร้อยละ 99.5 ดังนั้น ณ วันที่รายงาน ค่าเผื่อผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นใน 12 เดือนข้างหน้าเท่ากับ 1,250 บาท ($0.5\% \times 25\% \times 1,000,000$ บาท)

สถานการณ์ 2

- IE 51 กิจการ ข ซื้อพอร์ตเงินให้สินเชื่อที่มีกำหนดจ่ายคืนเงินต้นทั้งจำนวนเมื่อครบอายุ (bullet loans) ระยะเวลา 5 ปี ซึ่งประกอบด้วยลูกหนี้ 1,000 ราย และแต่ละรายมีมูลค่า 1,000 บาท (รวมเป็นเงิน 1 ล้านบาท) โดยพอร์ตมีค่าเฉลี่ยของ PD สำหรับระยะเวลา 12 เดือนข้างหน้าเท่ากับร้อยละ 0.5 กิจการ ข ประเมินว่าเงินให้สินเชื่อดังกล่าวมีภาวะที่ต้องจ่ายชำระอย่างมีนัยสำคัญเฉพาะในช่วงหลังจาก 12 เดือนข้างหน้า จึงเห็นว่าไม่เหมาะสมที่จะใช้การเปลี่ยนแปลงของ PD สำหรับระยะเวลา 12 เดือนข้างหน้าในการประเมินว่าความเสี่ยงด้านเครดิตเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญตั้งแต่การรับรู้รายการเมื่อเริ่มแรกหรือไม่ ดังนั้น ณ วันที่รายงาน กิจการ ข จึงใช้การเปลี่ยนแปลงของ PD ตลอดอายุในการประเมินว่าความเสี่ยงด้านเครดิตของพอร์ตเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญตั้งแต่การรับรู้รายการเมื่อเริ่มแรกหรือไม่
- IE 52 กิจการ ข ประเมินว่าความเสี่ยงด้านเครดิตไม่ได้เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญตั้งแต่การรับรู้รายการเมื่อเริ่มแรก และประมาณการค่าเฉลี่ยของ LGD ของพอร์ตเท่ากับร้อยละ 25 กิจการ ข ประเมินว่าการวัดมูลค่าค่าเผื่อผลขาดทุนตามเกณฑ์การประเมินแบบกลุ่มมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 9 โดย ณ วันที่รายงาน PD สำหรับระยะเวลา 12 เดือนข้างหน้ายังคงมีค่าเท่ากับร้อยละ 0.5 ดังนั้น กิจการ ข วัดมูลค่าค่าเผื่อผลขาดทุนตามเกณฑ์การประเมินแบบกลุ่มเป็นจำนวนเท่ากับผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นใน 12 เดือนข้างหน้า โดยใช้ค่าเฉลี่ยของ PD สำหรับระยะเวลา 12 เดือนข้างหน้าเท่ากับร้อยละ 0.5 ซึ่งหมายความว่าความน่าจะเป็นที่ผู้กู้จะไม่ผิดสัญญาเท่ากับร้อยละ 99.5 ดังนั้น ณ วันที่รายงาน ค่าเผื่อผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นใน 12 เดือนข้างหน้าเท่ากับ 1,250 บาท ($0.5\% \times 25\% \times 1,000,000$ บาท)